

Säkerhetsdatablad

Billy's Stenlagningsbruk "Daniels Gotland"

Utfärdat: 2009-09-18

Versionsnummer: 3

Omarbetad: 2014-08-24

Sida: 1

1. NAMNET PÅ ÄMNET/BEREDNINGEN OCH BOLAGET/FÖRETAGET

PRODUKTBETECKNING

Billy's Stenlagningsbruk "Daniels Gotland"

ARTIKELNUMMER

-

RELEVANTA IDENTIFIERADE ANVÄNDNINGAR AV ÄMNET ELLER BLANDNINGEN OCH ANVÄNDNINGAR SOM DET AVRÅDS FRÅN

Stenlagningsbruk.

NÄRMARE UPPLYSNINGAR OM DEN SOM TILLHANDAHÅLLER SÄKERHETS DATABLAD

Leverantör: Stenteknik i Stockholm HB

Adress: Vinterviksvägen 83, 117 65 Stockholm

Telefon: 08-744 02 44

Fax: 08-744 02 44

www-adress: www.stenteknik.nu

e-post: stenteknik@stenteknik.nu

TELEFONNUMMER FÖR NÖDSITUATIONER

Giftinformationscentralen 112 (akut), 08-33 12 31 (kontorstid)

2. FARLIGA EGENSKAPER

KLASSIFICERING AV ÄMNET ELLER BLANDNINGEN

Enligt CLP (förordning 1272/2008/EC): GHS05, GHS08; Skin irr kat 2; H315, Eye dam. kat 1; H318, STOT kat 2; H373.

Enligt KIFS 2005:7 (direktiv 1999/45/EC): Xn: 41-48/20

MÄRKNINGSUPPGIFTER

Märkning enligt CLP (Förordning 1272/2008/EC)

Piktogram:

Signalord:

Fara

Faroangivelser:

H315 – Irriterar huden

H318 – Orsakar allvarliga ögonskador

H373 – Kan orsaka organskador genom lång eller upprepad exponering.

Skyddsangivelser:

P260 – Inandas inte damm.

P280 – Använd skyddshandskar/skyddskläder/ögonskydd/ansiktsskydd.

P305+P351+P338 – VID KONTAKT MED ÖGONEN: Skölj försiktigt med vatten i flera minuter. Ta ur eventuella kontaktlinser om det går lätt. Fortsätt att skölja.

P310 – Kontakta genast GIFTINFORMATIONSCENTRAL eller läkare.

Innehåller: kvarts.

ANDRA FAROR

-

Säkerhetsdatablad

Billy's Stenlagningsbruk "Daniels Gotland"

Utfärdat: 2009-09-18

Versionsnummer: 3

Omarbetad: 2014-08-24

Sida: 2

3. SAMMANSÄTTNING/INFORMATION OM BESTÅNDSDELAR

Sammansättning enligt CLP (Förordning 1272/2008/EC)

Kemiskt namn	EG-nr	Reg. nr	CAS-nr	Halt/Konc.	Piktogram	H-fras(er)*	Kategori
Kvarts**	238-878-4	-	122304-48-7	75-80 %	GHS08 Varning	H373	STOT RE. 2
Cement, portland	266-043-4	-	65997-15-1	3-12 %	GHS05 GHS07 Fara	H318 H319 H335 H315	Eye Dam. 1 Eye irrit. 2 STOT SE 3 Skinn Irrit. 2
Kalciumhydroxid**	215-137-3	-	1305-62-0	1-4 %	GHS05 GHS07 Fara	H318 H319 H335 H315	Eye Dam. 1 Eye irrit. 2 STOT SE 3 Skinn Irrit. 2

* För R- och H-frasers fullständiga lydelse, se avsnitt 16.

** Ämne med svenskt hygieniskt gränsvärde

Sammansättning enligt KIFS 2005:7

Kemiskt namn	EG-nr	CAS-nr	Halt/Konc.	Symbol(er)	R-fras(er)*
Kvarts**	238-878-4	122304-48-7	75-80 %	Xn	R48/20
Cement, portland	266-043-4	65997-15-1	3-12 %	Xi	R36/37/38-41
Kalciumhydroxid**	215-137-3	1305-62-0	1-4 %	Xi	R36/37/38-41

* För R- och H-frasers fullständiga lydelse, se avsnitt 16.

** Ämne med svenskt hygieniskt gränsvärde.

4. ÅTGÄRDER VID FÖRSTA HJÄLPEN

BESKRIVNING AV ÅTGÄRDER VID FÖRSTA HJÄLPEN

GENERELL REKOMMENDATION

Håll personen varm och lugn. Ge aldrig något att äta eller dricka till medvetslös person. Vid minsta osäkerhet eller om besvär kvarstår, kontakta läkare. Visa detta säkerhetsdatablad för jourhavande läkare.

INANDNING

Sök frisk luft och vila. Kontakta läkare om besvär uppstår.

HUDKONTAKT

Tag av nedstänkta kläder, skor och smycken och tvätta innan återanvändning. Tvätta huden med vatten och tvål under flera minuter. Kontakta läkare om besvär kvarstår.

STÄNK I ÖGON

Skölj med en mjuk stråle tempererat vatten i minst tio minuter. Håll ögonlocken brett isär. Avlägsna ev. kontaktlinser. Kontakta läkare omgående.

FÖRTÄRING

Skölj munnen med vatten och drick mycket vatten. Kontakta läkare om besvär uppstår. Kontakta alltid läkare vid förtäring av större mängder eller vid kvarstående besvär.

DE VIKTIGASTE SYMPTOMEN OCH EFFEKTERNA, BÅDE AKUTA OCH FÖRDRÖJDA

Farligt: risk för allvarliga hälsoskador vid långvarig exponering genom inandning. Har irriterande effekt på ögonen och kan ge allvarliga ögonskador. Irriterar huden.

ANGIVANDE AV OMEDELBAR MEDICINSK BEHANDLING OCH SÄRSKILD BEHANDLING SOM EVENTUELLT KRÄVS

Ögondusch bör finnas på arbetsplatsen.

5. BRANDBEKÄMPNINGSAÅTGÄRDER

SLÄCKMEDEL

Välj släckmedel beroende på omgivande brand. Vattendimma, koldioxid (CO₂) och pulver.

SÄRSKILDA FAROR SOM ÄMNET ELLER BLANDNINGEN KAN MEDFÖRA

Säkerhetsdatablad

Billy's Stenlagningsbruk "Daniels Gotland"

Utfärdat: 2009-09-18

Versionsnummer: 3

Omarbetad: 2014-08-24

Sida: 3

Koldioxid, kolmonoxid samt eventuellt andra toxiska gaser kan avges. Behållaren kan explodera vid högt tryck till följd av brand eller vid höga temperaturer.

RÅD TILL BRANDBEKÄMPNINGSPERSONAL

Bär komplett skyddsutrustning inklusive andningsapparat. Behållare i närheten av brand flyttas och kyls, t ex med hjälp av vatten. Förhindra utsläpp av brand- och släckvatten i avlopp. Slå ned giftiga rökgaser med vatten. Undvik inandning av rökgaser.

6. ÅTGÄRDER VID OAVSIKTLIGA UTSLÄPP

PERSONLIGA SKYDDSÅTGÄRDER, SKYDDSUTRUSTNING OCH ÅTGÄRDER VID NÖDSITUATIONER

Använd föreskriven skyddsutrustning, se avsnitt 8. Undvik hud- och ögonkontakt. Undvik inandning av damm. Sörj för god ventilation.

MILJÖSKYDDSÅTGÄRDER

Förhindra större utsläpp till avlopp eller omgivande miljö/vattendrag.

METODER OCH MATERIAL FÖR INNESLUTNING OCH SANERING

Dammsug upp fast spill. Torka upp damm och flytande spill med fuktig trasa och rengöringsmedel. Avfallet läggs i slutna behållare och tas omhand enligt anvisningar i avsnitt 13. Rengör förorenade ytor och föremål med vatten och rengöringsmedel.

HÄNVISNING TILL ANDRA AVSNITT

Se avsnitt 8 och 13 för information om skyddsutrustning och avfallshantering.

7. HANTERING OCH LAGRING

FÖRSIKTIGHETSMÅTT FÖR SÄKER HANTERING

Använd personlig skyddsutrustning, se avsnitt 8. Undvik hud- och ögonkontakt. Undvik inandning av damm.

FÖRHÅLLANDEN FÖR SÄKER LAGRING, INKLUSIVE EVENTUELL OFÖRENLIGHET

Förpackningen förvaras väl tillsluten på en torr, sval och väl ventilerad plats. Förvaras avskilt från ClF3(klortrifluorid), MnF3(mangantrifluorid), OF2(syredifluorid).

SPECIFIK SLUTANVÄNDNING

Se EWC-kod under avsnitt 13.

8. BEGRÄNSNING AV EXPONERINGEN/PERSONLIGT SKYDD

KONTROLLPARAMETRAR

HYGIENISKA GRÄNSVÄRDEN (AFS 2011:18)

Kvarts:

NGV = 0,1 totalt mg/m³

Kalciumhydroxid:

NGV = 3 totalt mg/m³

KTV = 6 totalt mg/m³

DNEL

Inga data tillgängliga.

PNEC

Inga data tillgängliga.

BEGRÄNSNING AV EXPONERINGEN

ANDNINGSSKYDD

Sörj för god ventilation. Vid otillräcklig ventilation använd partikelfilter P3.

SKYDDSHANDSKAR

Använd skyddshandskar vid behov.

Sannolikt goda handskmaterial: nitrilgummi.

ANSIKTSSKYDD

Använd skyddsglasögon vid risk för stänk.

SKYDDSKLÄDER

Använd skyddskläder för att undvika kontakt med huden.

ÅTGÄRDER BETRÄFFANDE HYGIEN

Säkerhetsdatablad

Billy's Stenlagningsbruk "Daniels Gotland"

Utfärdat: 2009-09-18

Versionsnummer: 3

Omarbetad: 2014-08-24

Sida: 4

Ingen mat, dryck, rökning eller snusning vid arbetsplatsen. Tag av alla nedstänkta kläder. Tvätta händer och/eller ansikte före raster och vid arbetspassets slut. Efter arbetspasset skall huden rengöras och smörjas in.

9. FYSIKALISKA OCH KEMISKA EGENSKAPER

Form	Pulver
Färg	Grå
Lukt	Cement/mineralisk
Densitet	1,4-1,5 g/ml

ANNAN INFORMATION

-

10. STABILITET OCH REAKTIVITET

REAKTIVITET

Stabil produkt vid rekommenderade hanterings- och lagringsförhållanden.

KEMISK STABILITET

Stabil produkt vid rekommenderade hanterings- och lagringsförhållanden.

RISKEN FÖR FARLIGA REAKTIONER

Stabil produkt vid rekommenderade hanterings- och lagringsförhållanden.

FÖRHÅLLANDEN SOM SKA UNDVIKAS

Inga kända vid rekommenderade hanterings- och lagringsförhållanden.

OFÖRENLIGA MATERIAL

Produkten kan kraftigt reagera med ClF₃(klortrifluorid), MnF₃(mangantrifluorid), OF₂(syredifluorid).

FARLIGA SÖNDERDELNINGSPRODUKTER

Vid brand kan produkten avge farliga rökgaser, såsom koldioxid och kolmonoxid.

11. TOXIKOLOGISK INFORMATION

INFORMATION OM DE TOXIKOLOGISKA EFFEKTERNA

	AKUTA EFFEKTER	KRONISKA EFFEKTER
HUDKONTAKT	Irriterar huden.	-
ÖGONKONTAKT	Irriterar ögonen.	Risk för allvarliga ögonskador.
INANDNING	-	Efter lång tids exponering kan orsaka stendammslunga/silikos. Detta är en diffus ofta progressiv fibros. Symptomen är snabb, häftig andning och i många fall torr hosta. Sjukdomen kan fortsätta att utvecklas även efter att exponeringen upphört.
FÖRTÄRING	-	-

AKUT TOXICITET

Kvarts:

Den huvudsakliga effekten på människor vid inandning av respirabel kristallin kvarts är silikos. Det finns tillräcklig information för att fastställa att den relativa risken för lungcancer ökar hos personer med silikos (och tydligen inte för personal utan silikos och som exponeras för kvartsdamm i stenbrott och inom den keramiska industrin). Förhindrar man silikos reduceras alltså även risken för cancer. Eftersom det inte går att definiera ett tydligt gränsvärde för utveckling av silikos, reducerar all minskad exponering risken för silikos. (2006/C 279/02) "Kvarts ger ej lungcancer vid exponering av gränsvärdesnivå". (A&H 1993:02, A&H 1993:35 och A&H 1996:25)

Cement, portland:

Cementdamm kan vara irriterande eller frätande i ögat beroende på dess pH. Cement som är alkaliskt som pulver eller i blandning kan framkalla samma ögonskador som övriga alkali om man får det i ögat. Samma rutiner som för

Säkerhetsdatablad

Billy's Stenlagningsbruk "Daniels Gotland"

Utfärdat: 2009-09-18

Versionsnummer: 3

Omarbetad: 2014-08-24

Sida: 5

alkalistänk i ögat gäller men här är det extra viktigt att man spolar under ögonlocken så att inga partiklar dröjer sig kvar där. Det är därför angeläget att använda ögonskydd i samband med murnings- och cementarbete (AFS 1999:7).

Kalciumhydroxid:

LD50 Oralt råtta: 7340 mg/kg kroppsvikt (ej akuttoxisk)

Ämnet är basiskt och irriterar ögon, hud och slemhinnor.

IRRITATION

Risk för allvarliga ögonskador. Irriterar huden.

FRÄTANDE EFFEKT

Ingen frätande effekt känd.

SENSIBILISERING

Ingen sensibiliserande effekt känd.

TOXICITET VID UPPREPAD DOSERING

Risk för allvarliga hälsoskador vid långvarig exponering genom inandning.

CANCEROGENITET

Ingen cancerogenitet känd.

MUTAGENITET

Ingen mutagenitet känd.

REPRODUKTIONSTOXICITET

Ingen reproduktionstoxicitet känd.

INTERAKTIVA EFFEKTER

Inga interaktiva effekter kända.

AVSAKNAD AV VISSA DATA

Toxikologiska data för produkten som sådan saknas.

12. EKOLOGISK INFORMATION

TOXICITET

Klassificeras ej som miljöfarlig produkt.

EKOTOXICITET FÖR INGÅENDE KOMPONENTER

Kalciumhydroxid:

Giftighet

LC50 Fisk 96h: 33,9 mg/l Art: Clarias gariepinus (skadligt)

Akkumulerbarhet

Log Pow: <0 (bioackumulerar ej)

PERSISTENS OCH NEDBRYTBARHET

Inga data tillgängliga.

BIOACKUMULERINGSFÖRMÅGA

Inga data tillgängliga.

RÖRLIGHET I JORD OCH VATTEN

Inga data tillgängliga.

RESULTAT AV PBT- OCH vPvB-BEDÖMNINGEN

Inga data tillgängliga.

ANDRA SKADLIGA EFFEKTER

Inga andra skadliga effekter förväntas.

SAMMANFATTNING

Produkten är ej klassificerad som miljöfarlig produkt. Tillämpa dock försiktighetsprincipen och släpp ej ut i avlopp eller vattendrag.

13. AVFALLSHANTERING

AVFALL FRÅN ÖVERSKOTT/OANVÄNDA PRODUKTER

Enligt SFS 2011:927 klassificeras oanvänd produkt som farligt avfall.

Förslag på EWC-koder:

06 08 99; Annat avfall från tillverkning, formulering, distribution och användning av kisel och kiselderivat

10 13 Avfall från tillverkning av cement, kalk och puts samt produkter baserade på dessa

10 13 04 Avfall från bränning och släckning av kalk

10 13 11 Cementbaserade kompositmaterial

Säkerhetsdatablad

Billy's Stenlagningsbruk "Daniels Gotland"

Utfärdat: 2009-09-18

Versionsnummer: 3

Omarbetad: 2014-08-24

Sida: 6

FÖRORENAD FÖRPACKNING

Noggrant rengjord förpackning lämnas till lokal förpackningsåtervinning.

14. TRANSPORTINFORMATION

Ej klassificerad som farligt gods enligt ADR/RID/IMO/DGR.

MILJÖFAROR

Inga kända.

SÄRSKILDA FÖRSIKTIGHETSÅTGÄRDER

-

BULKTRANSPORT ENLIGT BILAGA II TILL MARPOL 73/78 OCH IBC-KODEN

Gäller inte eftersom produkten inte är farligt gods.

15. GÄLLANDE FÖRESKRIFTER

FÖRESKRIFTER/LAGSTIFTNING OM ÄMNET ELLER BLANDNINGEN NÄR DET GÄLLER SÄKERHET, HÄLSA OCH MILJÖ

Säkerhetsdatablad och klassificering i enlighet med CLP (förordning 1272/2008/EC och förordning 453/2010/EC, bilaga I) samt KIFS 2005:7.

Avfallsförordning, SFS 2011:927.

AFS 2011:18 Hygieniska gränsvärden.

KEMIKALIESÄKERHETSBEDÖMNING

Kemikaliesäkerhetsbedömning (KSB) finns upprättad för produkten.

16. ANNAN INFORMATION

R-FRASER ANGIVNA UNDER AVSNITT 3 I KLARTEXT

R36/37/38 – Irriterar ögonen, andningsorganen och huden

R41 – Risk för allvarliga ögonskador

R48/20 – Farligt: risk för allvarliga hälsoskador vid långvarig exponering genom inandning

H-FRASER ANGIVNA UNDER PUNKT 3 I KLARTEXT

H315 – Irriterar huden

H318 – Orsakar allvarliga ögonskador

H319 – Orsakar allvarlig ögonirritation

H335 – Kan orsaka irritation i luftvägarna

H373 – Kan orsaka organskador genom lång eller upprepad exponering

FÖRKLARING TILL FÖRKORTNINGAR

-

HÄNVISNING TILL LITTERATUR OCH DATAKÄLLOR

Se kemikaliesäkerhetsbedömning (KSB) för källor.

ÄNDRINGAR VID REVISION/OMARBETNING

Version 1 (2009-09-18): grunddokument.

Version 2 (2012-09-20): omskrivning av säkerhetsdatabladet enligt förordningen 453/2010/EC.

Version 3 (2014-08-24): Infogning av klassificeringar i avsnitt 2, flyttning av märkning KIFS till avsnitt 16.

ÖVRIGT

Denna information är ett komplement till annan information. Användaren måste själv avgöra om informationen är tillräcklig. Ansvarig för produktsäkerhet och fakta är Stenteknik i Stockholm HB. Säkerhetsdatabladet har upprättats under medverkan av Amasis Konsult AB, Solna.

Märkning enligt KIFS 2005:7:

Hälsoskadlig

Säkerhetsdatablad

Billy's Stenlagningsbruk "Daniels Gotland"

Utfärdat: 2009-09-18

Versionsnummer: 3

Omarbetad: 2014-08-24

Sida: 7

R-FRASER

R48/20 – Farligt: risk för allvarliga hälsoskador vid långvarig exponering genom inandning

R41 – Risk för allvarliga ögonskador

S-FRASER

S22 – Undvik inandning av damm

S26 – Vid kontakt med ögonen, spola genast med mycket vatten och kontakta läkare

S37/39 – Använd lämpliga skyddshandskar samt skyddsglasögon eller ansiktsskydd

YTTERLIGARE INFORMATION (ETIKETT)

Innehåller kvarts.